

SECCIÓ DE SENDERS

AE TALAIA

DE L'ANOIA AL BAIX CINCA

3ª Bis : COLL DE CAN MAÇANA - SANT JERONI - MONESTIR DE MONTSERRAT

19 de desembre 1993

Avui farem l'anomenada travessa integral del massís de Montserrat: des del coll de Can Maçana fins al Monestir passant pel Montgròs i Sant Jeroni. Aquest recorregut és llarg i un xic dificultós i una vegada començat s'ha d'acabar: no hi ha la possibilitat d'abandonar-lo a mig camí. Per aquesta raó, s'ha previst un itinerari alternatiu, menys problemàtic, per a les persones que no vulguin caminar tant. Aquest segon recorregut és el mateix que es va fer el dia 10 de gener de 1988, com a primera part de la 6ª etapa de la travessa "*Vilanova i la Geltrú - Canigó*".

La descripció del primer recorregut és una transcripció (parcial o total) de la descripció dels itineraris 13, 15, 25, 27, 31 i 50 del llibre "Caminant a Montserrat I. El massís." d'en Ramon Ribera-Mariné.

La descripció del segon recorregut és còpia de la corresponent a la 6ª etapa de la travessa "*Vilanova i la Geltrú - Canigó*" (10/1/1988).

BIBLIOGRAFIA

- ## Caminant a Montserrat I. El massís.
Ramon Ribera-Mariné.
Cavall Bernat 22.
Publicacions de l'Abadia de Montserrat. (1ª Edició, 1992).
- ## El Montgròs, un mirador de primer ordre.
Antoni Segarra i Mas.
Butlletí de l'AE Talaia. (3er trimestre 1989).
- ## La travessada integral de Montserrat.
Antoni Segarra i Mas.
Butlletí de l'AE Talaia. (3er trimestre 1990).
- ## Montserrat.
Guia cartogràfica. Mapa Escala 1:10000
Editorial Alpina. Granollers (1989)

DESCRIPCIÓ DEL PRIMER RECORREGUT

Horari	
Parcial	Total

0.00	0.00	0.000
------	------	-------

Situada entre la plana que, a migdia de Montserrat, s'estén fins a l'Anoia i el Penedès, i la depressió del curs mitjà del Llobregat i del Cardener, que forma la comarca del Bages, can Maçana té una posició estratègica de primer ordre (710 m). És enclavada en un petit collet, pas quasi obligat, fins fa ben pocs anys per anar a la ciutat de Manresa o al monestir de Montserrat des de la banda meridional. Prop d'aquesta masia senyorial, avui mig abandonada, hi ha les restes de les torres del castell de la Guàrdia, que dominava antigament el camí ral. És a la banda esquerra de la carretera que des del Bruc va a Manresa, pocs metres a migdia del trencall vers Montserrat.

Al davant de la casa, a la banda de la dreta de la carretera, hi ha una pista ampla que, passant pel costat d'un antic forn de vidre en ruïnes i d'uns amples prats que serveixen sovint d'aparcament, va, en direcció a llevant, vers les vistoses puntes de Montserrat que apareixen per damunt dels suaus crestalls de la serra de Sant Pau Vell. Aquest camí és transitable d'alguna manera fins al coll de Guirló, on hi ha la petita esplanada per a poder-hi maniobrar i aparcar els vehicles. L'itinerari, molt concorregut, està força indicat. Fins a coll de Guirló seguim els senyals vermells i blancs del GR.

Poc després d'haver sortit, deixem a la dreta un camí igualment ample, que avança paral·lelament a la vall, en angle recte al nostre: és el **camí vell de can Maçana**, que ve del Bruc. Continuem avançant cap a l'orient: aquest tros freqüentment està malmès per l'aigua, ja que la pista travessa un call.

0.10	0.10
------	------

Arribem a la carena (775 m). El camí continua per la falda esquerra d'un petit turó.

0.05	0.15
------	------

En una collada, a la dreta, una altra pista força ampla, en direcció oposada a la nostra (garbí), va cap a les ruïnes de **Sant Pau Vell**: esglésiola romànica en un estat deplorable. A tramuntana d'aquesta hi ha una font sovint inutilitzada. L'indret frueix d'un bon panorama de les parets occidentals del massís montserratí.

0.02	0.17
------	------

Coll de Guirló (800 m). Aparcament per a cotxes, per bé que el camí ample continua; a partir d'ací, però, hom pot tenir dificultats per a girar a fi de tirar enrera. A la dreta (xaloc), molt ample, en forta baixada, arrenca l'itinerari que baixa al Bruc pel **torrent de la Diablera**. Baixem lleugerament.

0.02

0.19

Cap a llevant continua planejant l'itinerari vers la Roca Foradada. Continuem cap a xaloc per un camí estret (794 m) però força marcat **-senyals grocs-** en lleugera pujada. Flanquegem per damunt del torrent, la conca del qual és cada cop més ampla; a la nostra esquerra s'alcen altives les parets del **serrat de la Portella**, el més occidental de Montserrat.

0.12

0.31

El camí gira decididament cap a llevant i s'endinsa per la muntanya travessant el curiós pas de **la Portella**. Indret típic de l'orografia montserratina. Pot presentar alguna dificultat a les persones que no tenen cap pràctica de muntanya, car cal ascendir per una curta però molt forta pujada per damunt de pedra (880 m). A la dreta, a migdia, hi ha l'**agulla superior de la Portella** i a l'esquerra (tramuntana), menys airosa, la **inferior**. Entre els arbres, a llevant, ens apareix el conjunt, a primera vista sense gaire ordre, de l'interior de Montserrat, format per agulles amb formes de tota mena. Al fons veiem les siluetes inconfusibles del Montgròs i dels Ecos. Baixem per la banda oposada a l'indret per on hem pujat, ara per bon camí.

0.01

0.32

A l'esquerra, igualment vers tramuntana, en forta pujada, arrenca el camí que travessa la regió de les Agulles per la seva part superior. Avancem en direcció dominant cap a llevant, més aviat baixant, resseguint el dibuix dels torrents.

0.06

0.38

A la dreta (llevant), de baixada, el camí del Bruc al Refugi.

0.02

0.40

Deixem un avenc a l'esquerra del camí.

0.02

0.42

Refugi Vicenç Barbé (888 m). Obert sempre. Servei de venda de begudes. Farmaciola d'urgència Continuem el camí en direcció a llevant.

0.02

0.44

Deixem a l'esquerra (gregal), l'itinerari que baixa del col de les Agulles. Avancem planerament, amb una lleugera tendència apujar, sempre per un camí molt clar, tot i que en algun punt el marfull el tapa una mica, resseguint la muntanya en direcció dominant cap a llevant.

0.11 0.55

Collet per un trau de roca en una carena (915 m). Entrem en el vessant del **torrent del Lloro**. Baixada a la dreta amb alguna ziga-zaga.

0.03 0.58

Travessem el **torrent del Lloro**. A la dreta (migdia), hi ha un itinerari que puja pel mateix buc del torrent. Comencem una bona costa amb llaçades.

0.04 1.02

Del darrer revolt surt a l'esquerra (tramuntana), el camí que puja cap al Lloro per la **roca del Dit**. S'ha de pujar per una clapa de pedra i en arribar al capdamunt, en un rocallís inclinat, s'ha d'agafar un corriol que s'endinsa per la bardissa.

0.11 1.13

Pas del Príncep (965 m). Entre agulles. Entrem al vessant del **torrent de les Grutes**, a les envistes ja del coll de Port (tramuntana), quasi a la mateixa altura que nosaltres. A partir d'ací el camí planeja, ara de pujada, ara de baixada, però sempre molt suaument.

0.02 1.15

A la dreta (llevant), mig amagat, hi ha el camí que puja de la cova de l'Arcada. Bona balconada sobre la regió de l'Esfinx.

0.06 1.21

A mà esquerra deixem a tocar la **font de l'Esllavissada**, dins d'una gran balma.

0.04 1.25

Coll de Port (978 m). Camins en totes direccions: vers occident, pujant per tramuntana de l'Enclusa, la travessa del Frares - són visibles els ferros del pas-; a garbí el camí del Refugi, o a la cova de l'Arcada. Avancem en direcció a xaloc, flanquejant les sinuositats de la muntanya. Balmes a la banda esquerra del camí.

0.06 1.31

A l'esquerra, en un collet secundari ben marcat, en un trau de roca, baixa la drecera del Miracle i, poc després, a l'esquerra, invisible per damunt de roca, el camí del pas de l'Esfinx.

0.09 1.40

A l'esquerra, mig amagada, a uns quants metres al damunt del camí, la **cova-refugi de les Pruneres**, condicionada per a pernoctar-hi; està sota la característica roca anomenada **la Vella**.

0.03 1.43

Girem per **les Saleres**, vorejant **la Vella**, i entrem a la regió de **la coma Cirers**. Curt descens fins al llit del torrent.

0.13 1.56

Arribem al Forta pujada, per la banda esquerra del torrent, primer per bosc, després per un clap de pedra; travessem la canal més planerament i flanquejant.

0.02 1.58

Deixem a la dreta un camí aparentment molt clar que mena cap al difícil pas dels Ferros, actualment inutilitzat després de les pluges del 1987. Cal fer atenció a no prendre'l: la coma dels Naps de Baix, molt selvàtica, ofereix problemes d'orientació per a qui no la coneix bé.

0.05 2.03

Després d'una grimpada per una pujada molt forta, arribem al peu d'una paret, que ens caldrà seguir cap a l'esquerra i, quan ens sigui possible, girarem en direcció contrària, cap al ben visible **Cilindre o Cabrit**.

0.03 2.06

Coll de les Comes (1056 m). Forta baixada, primer per una llenca de pedra molt dreta, després per bosc, més planerament.

0.10 2.16

Torrent de la Coma dels Naps. A l'esquerra, dins del buc, hi ha el **bassal dels Avellners**, no aprofitable. Pugem per l'altre vessant.

0.05 2.21

A l'esquerra (gregal), trencall en direcció als Ecos; hi ha un cartell. Hem d'anar en direcció al Montgròs.

0.04 2.25

Carbonera. Hem d'anar cap a l'esquerra; hi ha un cartell: Montgròs, Torrent del Migdia. A la dreta (garbí), planejant per un bosc molt brut, hi ha l'itinerari que va als Plecs del Llibre i el que ve de can Jorba, ambdós al final pel mateix camí.

Pugem per una canal dreta en direcció a gregal. Hi ha senyals grogues i blaves. Després d'un curt flanqueig al final de la canal, s'acaba momentàniament la pujada en un petit trau de roques. Comença una baixada.

0.08 2.33

Creu de ferro a l'esquerra. Es travessa un difícil pas per un trau de roques. Després de flanquejar, baixant, pel peu de **la roca Plana dels Llamps**, emprenem novament, per dins d'una canal, l'última pujada, forta però curta. (Compte de no anar avall per la canal).

0.12 2.45

Coll del Montgròs. Seguim la carena cap a migdia, sense cap mena de dificultat.

0.03 2.48

Cim del **Montgròs** (1120 m). El panorama sobre el massís de Montserrat i sobre les regions veïnes és meravellós. És un dels més bells miradors montserratins. Tornem al coll.

Baixem per una canal arbrada i dreta, que mitjançant giravolts i per algun relliscós clap de pedra, ens va fent perdre decididament alçada.

0.08 2.56

Travessem una colònia de teixos. Al final de la baixada, en creuar el torrent que baixa del coll de la Salamandra (entre aquesta roca i la roca Plana dels Llamps), a l'esquerra, mig esborrat, surt l'itinerari que puja als Ecos per la banda meridional. Baixem, ara per bosc, ara per claps de roca pelada en direcció a xaloc.

0.04 3.00

Ens trobem a la carena meridional de **la Salamandra**.

0.05 3.05

Passem per un trau de roca. Baixem per bosc tenint compte de no desviar-nos per alguna de les canals que creuen transversalment el camí i que queden penjades damunt del torrent de Migdia. Passem una cornisa relativament aèria i travessem un impressionant trau de roca. El camí va per dintre d'un espès bosc d'alzines flanquejant a considerable altura el torrent de

Migdia.

0.06 3.11

Font de la Cadireta. Cisterna habitualment destruïda. Baixem cap al llit del torrent del Migdia per una rampa, forta i relliscosa, fent una ziga-zaga mitjana.

En arribar al llit del torrent el seguim cap a l'esquerra pujant; a la dreta (migdia) deixem un camí que, pel fons del torrent avall, va en direcció al Joc de l'Oca.

0.04 3.15

Carbonera, en el **torrent del Migdia** mateix. Hi ha un cartell indicador; Dreta: Coll Muset. Collbató. Esquerra: Ecos, Canal de la Llum, Sant Jeroni. Seguim pujant pel llit del torrent; la marxa pot presentar dificultats a causa dels esbarzers.

0.06 3.21

Deixem el llit del torrent per agafar un camí que puja per la dreta (xaloc). Hi ha un cartell indicador. Amb una pujada molt forta ens menarà fins al peu de la **Talaia Superior**.

0.05 3.26

Collet meridional de la **Talaia Superior**. D'ací anem resseguint la muntanya, per sota de la paret sud-occidental del conjunt Sant Jeroni- Gegant Encantat, amb lleugera pujada; després d'una baixada dreta, tornem a pujar.

0.15 3.41

Collet (1036 m). Clariana enmig d'un bosc espès, que travessem. Visió sobre la serra dels Ecos-Montgròs, i sobre el Camell dels Ecos i el de Sant Jeroni. Sortim del collet, baixant per la banda oposada per on hem arribat (migdia), per una canal de pedra; el descens és molt inclinat. Després, continuant la baixada, entrem novament en el bosc.

0.10 3.51

En creuar el torrent posem punt final a la baixada. Continuem, ara ja sempre de pujada, de primer molt forta, resseguint les sinuositats de la muntanya; saltant per damunt d'un gran bloc que intercepta el camí, arribem a l'extrem meridional del **Camell de Sant Jeroni**.

0.08 3.59

Camell de Sant Jeroni. Ens trobem amb l'itinerari, que puja de migdia de la carena, anomenat camí dels Francesos, que ara seguirem fins a Sant Jeroni. Des d'ací se'ns obre, per damunt del serrat de la Sajolida, en aquest punt més baix que nosaltres, una interessant vista

sobre la part oriental de la muntanya: Flautats, Prenyada, Gorres,...A partir d'ara, deixem ja el vessant del **torrent de Migdia** per a pujar pel dels **Bugaders**, una vall fòssil, hidrogràficament afluent del torrent del Pont, invisible des d'ací. Ens fiquem al seu vessant, resseguint la banda oriental del **Camell (la Pleta)**, tot pujant en lleugeres ziga-zagues. De tant en tant, a l'esquerra, a pocs metres del camí, i fàcilment accessibles, hi ha alguna petita balconada sobre el torrent de Migdia i el Montgròs. En fer el camí de baixada cal agafar bé el trencall a l'esquerra que mena al Camell; si no, ens trobaríem, ràpidament i sense voler, al coll de l'Ajaguda.

0.07 4.06

Les Pinasses (1142 m), entre l'Albarda Castellana, a la dreta, i Sant Jeroni. Continuem per la carena, a l'esquerra, en direcció a mestral vers el cim de Sant Jeroni, ben visible.

0.04 4.10

Antic **restaurant de Sant Jeroni**, a l'indret on, abans de la destrucció napoleònica i els desastres següents, hi havia l'ermita més alta de la muntanya, la més allunyada de la civilització.

Deixem a l'esquerra un bonic **mirador** amb un monòlit dedicat a **mossèn Cinto Verdaguier**, instal·lat el 1956. Pugem per una escala de ciment la gropa de la muntanya.

0.06 4.16

Cim de **Sant Jeroni** (1236 m), l'antic **Tabor** dels ermitans. Antenes de TV i ràdio. Taula d'orientació. Excel·lent vista sobre la muntanya i les comarques veïnes, fins al Pirineu, del Canigó al Mont Perdut, i, en condicions extraordinàries fins a Mallorca, tot i que a ponent, un cim bessó, vèrtex geodèsic d'igual alçada, li tapa part de la visió.

Retornem al restaurant de Sant Jeroni i anem cap a l'esquerra en direcció a la nova capella

0.09 4.25

Capella de Sant Jeroni, en el **coll del Pou de Glaç**, entre el cim més alt de la muntanya i el Moro. A l'esquerra (llevant) l'**estació superior de l'aeri de Sant Jeroni**, fora d'ús; seguint aquell mateix camí es pot baixar per l canal de Sant Jeroni.

0.04 4.29

Deixem a la dreta un trencall que va cap a l'Albarda Castellana.

0.06 4.35

Deixem a xaloc l'itinerari que baixa al monestir pel torrent de Santa Maria. Deixem a la dreta una curiosa roca en forma de cap anomenada fins fa pocs anys el **Bisbe** i actualment el

Cigronet o la Mitra.

0.07 4.42

A la dreta (garbí), en un coll, neix el **camí** de Collbató conegut amb el nom **del Pont**.

0.05 4.47

En un coll, deixem, a la dreta (garbí), el camí que va a Collbató passant pels Pollegons o pels mals passos de la canal de l'Artiga Alta, al principi entre roquissar i un poc perdedor.

Després d'un centenar de metres llarg, deixem a l'esquerra (xaloc) el camí que baixa al Pla dels Ocells.

0.05 4.52

Mirador a la dreta del caní damunt dels vessants meridionals de la muntanya (Pollegons, Montgròs ...) i la plana de Collbató.

Seguim el fil de la **serra de l'Alzina de les Paparres**, pel vessant septentrional, el del torrent de Santa Maria per sota de les agulles de Santa Magdalena: Gorra Frígia, Santa Magdalena i Gorra Marinera.

0.06 4.58

Passem per sota la **Gorra Frígia**. Visió aèria del monestir. La curiosa roca del Trencabarrals està als nostres peus.

0.04 5.02

Entre la **Gorra Marinera** i la **Magdalena Inferior** creuem l'itinerari que va del monestir a Santa Magdalena. A l'esquerra (gregal), cap a Santa Anna, el camí és brut de brossa; de la dreta (ponent), des d'una carbonera, surt el camí, més clar, que puja a l'ermita i miranda de Santa Magdalena.

0.06 5.08

Troblem a l'esquerra (ponent) el camí que puja pel pas del Trencabarrals i pel Pla dels Ocells.

0.01 5.09

Passem per sot d'un pontet, per la dreta d l'edifici de l'**estació superior del funicular de Sant Joan** i arribem al **pla de les Taràntules**. Hi ha un bar. És un nucli de camins. Seguim en

la direcció que portàvem. Cal posar esment a seguir el camí i a no voler anar de dret cap al santuari; si de primer sembla fàcil, a la fi hom queda penjat en algun de les canals sobre la miranda de Fra Garbí, per on passa una línia elèctrica.

0.04 5.13

Arribem a la cota 999, sobre mateix de l'estació superior del funicular, amb una excel·lent visió sobre la part occidental de la muntanya.

Avancem per l'obaga de la **serra Llarga**, característica en aquest massís per la manca d'accidents orogràfics -no té cap agulla!-, en direcció quasi constant a xaloc. Passem un collet que ens permet de veure la creu de Sant Miquel. Baixem pel solell.

0.07 5.20

Deixem el camí per tal d'agafar un corriol que baixa cap a l'esquerra.

0.06 5.26

Passem per la dreta de l'antiga **bassa de Sant Miquel**, a la **canal de Sant Miquel**. Anem en direcció a tramuntana.

0.02 5.28

Tot seguit trobem, a l'esquerra, la **capella de Sant Miquel**, sense valor arquitectònic, que substitueix l'enrunada durant la guerra napoleònica.

0.02 5.30

Deixem un camí molt clar que baixa a la dreta (gregal) pel fil de la carena en direcció a la **creu de Sant Miquel**, a un parell de minuts d'ací (770 m). Mirador de primer ordre sobre el santuari i el Pla de la Trinitat.

0.03 5.33

Passem per entre quatre pilars i deixem a la dret la **roca de la Llicència**, un gran bloc caigut de la muntanya.

0.03 5.36

Passem el llindar de la **porta de Sant Miquel**. Poc després deixem a la dreta el **càmping** de Montserrat, única zona adaptada a això en tota la muntanya.

Baixem per un camí ample i empedrat. Hi ha algunes fonts i estàtues commemoratives

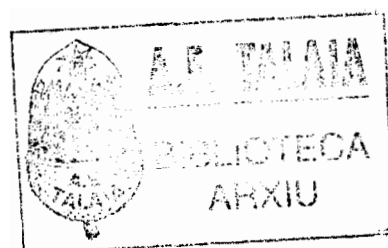
d'esdeveniments o persones relacionades amb el santuari. A l'esquerra, el camí del Viacrucis i el de la miranda de Fra Gari.

0.04 5.40

Passem per entre les estacions inferior del funicular de Sant Joan i la superior del de la Cova.

0.01 5.41

Creuem la **plaça de les Pageses** i finalment arribem a la **plaça de la Creu** (706 m).

DESCRIPCIÓ DEL SEGON RECORREGUT

Horari	
Parcial	Total

0.00	0.00
------	------

Situats a la plaça de l'Abat Oliba (706 m), ens cal agafar l'antic camí de Collbató, ample i cimentat, en forta pujada, passant entre l'estació inferior del funicular de Sant Joan i la superior del de la Santa Cova.

Ben aviat deixarem a la dreta, el camí del Via Crucis i de la miranda de Fra Garí, i a l'esquerra el càmping de Montserrat. Poc després passem el llindar de la porta de Sant Miquel, al costat d'una imatge de l'arcàngel patró de la muntanya.

0.13	0.13
------	------

Roca de la Llicència a l'esquerra del camí; és un gran bloc caigut de la muntanya, anomenat així, perquè era el lloc fins on els monjos tenien llicència d'anar a esperar els romeus que pujaven de Collbató.

Passem per entre unes columnes que havien sostingut un antic porxo; es desfeu per deixar pas al camió dels bombers a l'incendi forestal de l'any 1981 el qual arribà fins el pla de Sant Miquel.

Quan se'ns obre la vista vers el santuari i el pla de la Trinitat coronat pels Flautats trobem a l'esquerra el camí que baixa de la creu de Sant Miquel. Prosseguim amunt pel camí cimentat.

0.05	1.18
------	------

Capella de Sant Miquel en un replà a la dreta del camí. És de factura moderna, feta en substitució d'una antiga, enrunada durant la guerra napoleònica pels exercits nacionals (1811). La creu que hi ha al seu davant ha estat recentment restaurada.

Emprenem la direcció de migdia, passant a prop de la gran bassa de Sant Miquel; dominant el paisatge la serralada de Sant Llorenç del Munt i del Montseny.

0.04	0.22
------	------

Pla de Sant Miquel. La vista s'obre al Penedès, fins a la serra de Prades (Tarragona). Estem en un nucli de camins : cap el sud el camí-ral, antic de Collbató a Montserrat; a l'esquerra, el camí de la Cova; a la dreta, en constant pujada, el camí que hem de seguir, l'anomenat camí de les Ermites. Es diu així perquè era el començament del camí d'accés a les ermites montserratines. Tot i que hem de salvar un fort desnivell la pujada està força ben repartida i el camí és ample i solell. Ara, anem tota l'estona per la serra Llarga, característica per la seva manca d'accidents orogràfics; no té cap agulla !.

0.20

0.42

Arribem a la cota 999 metres d'altitud, sobre mateix de l'estació superior del funicular de Sant Joan, amb una excel·lent visió sobre la part occidental de la muntanya : Sant Jeroni, Montgròs i roca Plana dels Llamps, i més a prop la Gorra Marinera, Sant Salvador,....

0.02

0.44

Després d'una curta ziga-zaga s'arriba al Pla de les Taràntules : estació superior del funicular de Sant Joan, on hi ha un bar. Nucli de camins : a l'esquerra el de Sant Joan, molt ample, per on s'accedeix a l'ermita i al restaurant. Al davant, i pel costat mateix de l'estació, tenim el camí de Sant Jeroni per on hem de continuar passant per sota d'un pontet; hi ha un cartell indicador.

En tombar el camí, quan se'ns obre la visió de la part central de Montserrat, trobem el camí antic, a la dreta que va cap a Sant Jeroni pel pas dels Trencabarrals i pel pla dels Ocells, el refusem.

Nosaltres anem pel camí nou de Sant Jeroni, fet per motius turístics per enllaçar l'aeri de Sant Jeroni amb el funicular de Sant Joan.

D'aquí estant, es poden guaitar les ruïnes del que havia estat l'ermita de Sant Jaume, situada a mig aire de la paret de llevant de la roca del mateix nom. El monòlit de Sant Jaume de 1032 metre d'alçada, forma part del grup que s'aixeca més enllà del Pla de les Taràntules, en el serrat de Migdia o regió de Tebes.

El camí continua a mitja alçada de les roques anomenades Gorra Marinera, Santa Magdalena i Gorra Frígia, molt ben protegit per una barana.

Troblem a l'esquerra el senderó d'accés a l'abans esmentada escala de Jacob, que puja per l'entreforc de la Gorra Marinera i la Magdalena inferior, per accedir a l'ermita de Santa Magdalena.

Continuem pel camí nou de Sant Jeroni. En passar per sota de la Gorra Frígia s'albira als nostres peus la curiosa roca dels Trencabarrals i al seu peu el pas del mateix nom del camí Antic de Sant Jeroni.

Després de passar per un tallat de la roca, prenem el fil de la serra de les Paparres; a la dreta tenim el torrent de Santa Maria i, a l'altra banda del torrent, la serra de les Lluernes per on passarem més endavant.

0.17

1.01

Plaça de la Sardana. És un balcó-mirador fet al damunt de la carena, a l'esquerra del camí de Sant Jeroni. Val la pena pujar-hi, la vista és molt ampla sobre la plana i la resta del massís montserratí; veiem als nostres peus : els Pollegons, la roca de la Campana, el Rave i el Sentinella, aquest últim amb una barretina al seu damunt.

0.07 1.08

A l'esquerra, neix el camí de Collbató conegut amb el nom de camí del Pont. Continuem rectes.

0.07 1.15

Després d'uns 50 metres de trobar el camí cimentat hem d'agafar el primer corriol a mà dreta, que baixa fins el llit del torrent de Santa Maria. Ben aviat el deixem i emprenem un corriol pujador a mà esquerra, on hi ha un rètol indicador que diu : CAVALL BERNAT, MIRADOR DE SANT SALVADOR, ST. BENET, TRINITAT.

El camí és ombrívol i molt bonic. En alguns llocs cal travessar clapes de roca amb un pendent considerable i que pot representar alguna dificultat per aquells excursionistes poc acostumats al conglomerat montserratí. Passem per sota el Cap de Mort, curiosa roca que té aquest semblant. A l'altra banda del torrent se'ns mostren roques de forma poc coneguda : el Cigronet, l'Albarda Castellana i, a la dreta i més al fons, el cim de Sant Jeroni.

0.05 1.20

Deixem a l'esquerra un corriol que duu a l'ermita de Sant Antoni, l'edificació més enlairada de la banda de tramuntana de Montserrat.

Al cap de poc, resta a la nostra esquerra la bauma del Cavall Bernat; és un lloc ben aprofitable per a pernoctar.

0.01 1.21

Cruïlla d'accés al peu del Cavall Bernat. L'hem d'intuir quan tenim la impressió de trobar-nos ben a prop d'ell. Hem de fer una curta marrada per aquest corriol i, efectivament, a l'instant se'ns apareix aquesta mola impressionant de Montserrat que s'aixeca a plom sobre les comarques del Bages i part del Vallès Occidental.

Als nostres peus queda ben marcat el camí de l'Arrel, després de la gran cremada de l'any passat.

0.05 1.26

Tornem a descendir fins el sender que havíem deixat per enfilejar per la serra anomenada de les Lluernes. Passem per sota de la roca dels Falcons (1056 m); és un important punt de mira en direcció N.E., sobre el cingle de Monistrol.

0.15 1.41

Deixem a la dreta un sender que baixa cap el Pla dels Ocells.

0.07 1.48

Cruïlla de senders : per l'esquerra baixa la canal Plana; el de la dreta ens menaria al Pla dels Ocells. Hem de continuar rectes deixant la serra de les Lluernes per remuntar pel peu de la roca de Sant Salvador, el segon cim més alt de Montserrat (1152 m).

0.12 2.00

Arribem al coll de Sant Salvador, entre la roca d'aquest nom, a l'esquerra, i la Prenyada, a la dreta. Ací s'acaba la forta pujada.

0.03 2.03

A l'esquerra, trencall que va a l'ermita de Sant Salvador. Baixem fent fortes ziga-zagues i passant pel peu de la Trompa de l'Elefant, pel collet de la Trumfa, i per entre uns blocs de roca caiguts del peu de la Prenyada.

0.07 2.10

Just quan s'acaba el fort descens hem de vigilar per tal d'agafar un trencall a l'esquerra que sembla tornar enrera i que ens menarà al pla de la Trinitat. Si, despistats, ens passem aquest trencall arribarem, en un centenar de metres, a una portalada de ferro. Si trobem la portalada caldrà, doncs, tornar enrera.

Nota. Hem de dir que si continuéssim per la portalada de ferro aniríem directes cap a les escales de ciment que menen al Monestir. Quan tot just comencen les esmentades escales trobaríem a mà dreta l'ermita de Sant Benet, ara refugi de muntanya amb guarda, on venen begudes (no fresques); també hi tenen un bon canti d'aigua pels qui vulguin apaivagar la set.

Continuem planejant, ara cap l'est, primer per sota la Trumfa, després ben a prop de l'agulla del Camí, petita però molt esvelta. Des d'ací ens apareixen a la vista noves roques en la serralada que arrenca del damunt mateix de l'ermita de la Trinitat : la Quarta Agulla, la Nineta ...

0.07 2.17

Ermita de la Santíssima Trinitat. Les ruïnes que en subsisteixen encara són importants. Hi ha una barraca de pedra que hom pot utilitzar per aixopluc. Més endavant hi ha el pla de la Trinitat, veritable cruïlla de camins : cap el nord hi ha el camí de l'Arrel, marcat amb els senyals blanques i vermelles del GR-7-2; baixant cap a llevant trobaríem l'ermita de Sant Dimes, amb les ruïnes d'un antic castell montserratí, i la de la Santa Creu.

Nosaltres hem de seguir en direcció sud seguint els senyals del GR-7-2 que davallen cap el Monestir.

Des d'aquest pla, la vista s'obra cap a la Plana del Bages, Sant Llorenç del Munt, les Guàrdies i el Pirineu; i al darrera nostre hi tenim les Gorres, l'estació superior del funicular de

Sant Joan, la Mòmia i els Flautats, per la seva vessant est.

0.03 2.20

Tenim la Gorra Frígia al davant; passem a frec del pou del Saurí, al costat del qual hi ha un vell pal d'electricitat que serví per fer aquesta obra tant costosa.

0.06 2.26

Travessem un filat per una porta de ferro. Al cap de pocs metres ens trobem amb les escales de ciment, que procedents de l'ermita de Sant Benet baixen fins el Monestir. Deixem aquesta ermita ben visible a la dreta i seguim per l'esquerra escales avall.

0.02 2.28

A mà esquerra de les escales hi ha la Miranda dels Ermitans; balcó que ens ofereix una bona perspectiva sobre el Monestir. D'ací estant, els ermitants, segons la tradició, els diumenges escoltaven el cant de la Salve que es feia al Santuari.

0.02 2.30

Plaça de Santa Anna; és un indret pla prop de l'ermita del mateix nom. Aquesta ermita era el lloc on vivia el superior dels ermitans de la muntanya, i on assistien tots junts a la missa i a la conferència dominical.

També és un important nus de camins en les quatre direccions: a més dels graons que baixen i que haurem de seguir, trobem a la dreta el camí de Sant Jeroni pel Pla dels Ocells; també a la dreta i a més baix nivell el camí de Sant Joan per l'ermita de Santa Anna i el Pas dels Trencabarrals; i el camí d'on venim que mena a Sant Benet, Sant Salvador i al pla de la Trinitat.

0.05 2.35

Després d'entrar cada cop més en el buc del torrent de Santa Maria fent ziga-zagues, arribem al tram entre roques anomenat pas dels Francesos o Estret de Gibraltar. L'escala baixa entre les dues pedres en una solució típicament montserratina.

0.10 2.45

Finalment passem pel costat del bassal dels Coloms (toll no aprofitable), travessem el torrent de Santa Maria o Vall Mala pel damunt d'un pont, i arribem al Via Crucis monumental. Només resta baixar les escales per arribar a la plaça de l'Abat Oliba, on fineix la primera part d'aquesta etapa.

